

ppp... 383
WJ

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Museum Pomorskie Armii Krajowej
- Wojskowej Służby Polek
ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 125
mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl
56 16 25 127; REGON 870502736
KRS 00000 41600
KOD 82 1090 1500 0000 0000 5002 02

adres syna:
Stankiewicz
Jeleśnia
ORUN

Torun
WSK ODR

Stankiewicz Lofia
z d. Butler
ps. „Stanisława”

M-383/383 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Stanisławowa Łofia.....

I-32-383/383 Pom.....

Joruni GSK ODR.....

I./1. Relacja k. 3 s. 1-3

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 4 s. 1-4

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację k. 7 s. 1-7

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. 23

VI. Fotografie lista ikonografii

I/1.6 REALACJA

- relacja o Zofii Stankiewicz spisana przez
prof E. Zawacką i podpisana przez Lecha Stankiewicza
- relacja o Zofii Stankiewicz spisana k. 1 str.....¹
przez Tadeusza Zalewskiego k. 1 str.....²
- relacja o Zofii Stankiewicz spisana
przez prof. E Zawacką k. 1 str.....³

Relacja o zmarłej 15^{IV} 1969 r. Zofii Stankiewicz
 ps. Stankiewicz, k. tk. OSK Gen. Tomni od 1944 r.
 Zmarła przez syna Lecha Stankiewicza w dniu 20^{IV} 1979

I Dane osobiste

1. Stankiewicz Zofia, zd. Bartler, w czasie okupacji Stankiewicz
2. nr. 1898 r. 7/11 w Derewcach ps. Struck (Biatoni)
 data śmierci 15^{IV} 1969 r. w Tomnie, pochowana w Tomnie
3. rodzice Eustachy i Zofia Bartler
4. ojciec nadleśniczy, mąż leśnik budowlany w Tomnie
5. średni wykształcenie, przymszu.
6. adresy w Tomnie, w jeleniu

II Przed wojną

1. Syn ma pamięć, czy brata nie miał w pracy szpicerowej. Przeniesiona w KOPF
 należała do P. O. W. w Ministerstwie Literackim (określenie) od 23^V 1918 r. do 1^{VII} 1919 r.

III Okres okupacji

Amesim 1939 r. niecierka z Tomnia z synem do Brzeźnia n/B do lasów.
 od 7^V 1940 do 11^{VII} 1944 r. sprindlem z Brzeźnia do Korodajewa pod Prinskim
 Prace jako robotnica w fabryce dętki. Po wjeździe Niemców zwołała mężczyzn
 Wrocite do Tomnia w 1944 r. Mąż tu przebywał od powrotu z frontu jako warty
 oficer (później) z lotem nad Brzeźnią od 8^V 1939 r. Mąż był w tym czasie w Delegaturze
 Rydła w Tomnie, wpat pracował z zaliczeniem. Mąż przemieścił do FK w 1942 r.
 Mianowany kmdtem garnizonu 11^{XI} 1944 r.
 Została zaprowadzona do FK w lipcu lub sierpniu 1944 r. przez Orlinicką,
 zamianowana kmdtką OSK na garn. Tomni w 1944 r. ¹⁹⁴⁵

Sypan 46.
 nie miał na big-
 awy i potem nie
 było dany a po-
 tem ma relacje
 nowe

Syn pamięta, że matka miała kontakt z niemiecką p. imiępaskowicą
 Głównie jej zadaniem było zwerbować nowych ludzi, były to Rajpold Anna,
 i jej ciotka Stefanowicz, ^{Anna} Bronisław Eustachy, Reżanowska Helena, Skrobaczka,
 i kilka innych osób, których syn nie znał.

Zbiórano także i przeprowadzano kwozy sanitarna, zbieraniu ^{przygotowanie} ~~preparatów~~

[Wierzyła z mężem i synem przy ul. Klaszarskiej]

M. p. Rajpoldowicz był punktem spotkań z nią jako kmdtką dzielnicową kmdtki i
 potem jako kmdtką garnizonu; pkt podmiotu pistoletów (3-7) z magazynem wózek.

- [Skrobaczka kmdtką kmdtki
 Chojkowska " Srobdunin
 Szaracki ? " Jak. Przedmiesci
 " " Bydzy "
 " " chetm "
 Podgora]

Ruszałek mieszkał w zbiorach także w okaleciu sanit.

IV Okres po wojnie

amort. 30^X 1945 razem z mężem i synem do 7^{VI} 1947 Tomni - Fordon
 Potem pracowała chałupniczo.
 wyjechała przez do syna do r. 1948 X do Wrocławia i do syna do 7^{VII} 1950
 fabry do Wrocław

L. Stankiewicz

5 p. Stankiewicz Zofia ps. „Stankistawa” ~~komunistyczna~~
 w lipcu 1944 r. w Toruniu przez Skwaszewskiego Halinę ~~Kudwintę~~
 kom. garnizonu Toruńskiego, Rozkazem ~~określającym~~
 Okręgu z dnia 15.10.1944 r. „Stankistawa” ~~została~~ obos-
 niana w Komendantki Garnizonu „Objeście” i Działuicy
 S^o na terenie Inspektoratu „Gospodarstwo” w pracy
 „konspiracyjnej” z. Stankiewicz organizowała szka-
 le wie obrotu sanitaryjnych. Wyk. a. c. l. o. r. c. a. m. i. b. y. l. i. :
 lek. med. Marian Zurański ppor. - płk., mgr Helena Kata-
 majka ps. „Klementyna”, Skrobach Kosińska, lek. med.
 Tomara Berdziej, „Stankistawa” była aktywną obrot-
 owcą w wydziale wpieli, stolecznej, Okręgu, Dolegatumy
 z. a. m. i. b. y. l. i. s. p. o. t. e. s. t. u. j. e. c. y. o. r. g. a. n. i. z. o. w. a. t. p. o. m. o. c. d. l. a. u. d. o. r.
 i sierot po poległych i samobójczych, mies. okupator-
 owce dla rodzin awersjonarzy Polaków. Udział w pom-
 ocy więźniom obozów koncentracyjnych i jej con-
 wojeńcy. Po wyzwoleniu Torunia komendant
 garnizonu i obrotu toruńskiego left. Sylwian Stankie-
 wicz wybrał polecić wie. p. m. i. a. t. r. u. b. i. k. p. r. e. k. a. z. a. m. a
 materiam sanitaryjnych dla nowo powstałego w Toruniu
 U. i. c. z. y. t. a. i. m. i. b. i. t. a. z. a. K. o. p. e. r. n. i. k. o. z. p. e. c. a. S. t. a. n-
 kiewicz komendantka w S. K. i. j. e. j. z. a. s. t. e. p. e. r. y. p. i. m. g. r.
 Helena Katamajka oraz K. Skrobach - instruktorka
 przekazywała zapasy płótna białego, b. a. r. r. u. c. h. e. s. e. r. o. n. y.
 strzykarki, i. s. t. e. j. z. a. s. t. r. y. k. i. o. b. i. e. i. k. o. s. t. e. b. a. n. d. a. z. y.
 i. l. i. q. u. i. a. j. e. j. w. a. t. y. a. p. t. e. c. e. k. i. i. w. i. e. l. e. m. a. t. e. r. i. a. l. o. r. z.
 z organizowanymi w okresie okupacji.

w mieszkaniu Zofii i Sylwiana Stankiewiczów przy ul. Tręzowej, Klonowicza 38, Alickiewicza 36 mieszczą się konspiracyjna szkrybka pocztowa z przesłaniem do Inspektoratu Toruńskiego A. K.

Z rodziny Stankiewiczów tyczyły u siebie stosunki przyjacielskie z okresem międzywojennego, a w okresie okupacji współpraca w podziemiu.

ODPIS DOKUMENTU

G-020.W.S.K.
 L. dz. 166/44.
 dn. 15.10.44.

Do Pani Stankistawy -
 X-tki Garnizonu Objeście
 Zgodnie z rozkazem K.O. Achen XIX ponie-
 przam Pani z dniem 15.10.44. obowiązki
 komendantki Garnizonu Objeście i Dziel-
 nicy S^o na terenie Inspektoratu Gospodarstwo.
 zyciel owocnej pracy dla obrotu awersjonarzy.
 Czolem. G-020 W.S.K.

Jordana Polowski „Jur” „Najel” „Kudmila”.
 b. kom. obrotu „Niezapomnianka” ~~mgr~~ ~~grupa~~
 (Nieszawa)
 15.10.1978r. Toruń ul. Brodzińskiego 54/4

Sten. Kilmier Zofia 2 d. Butler (7. V 92 - 15. IV 69)
pr. Stenografka

pracovala v Dvornicku k Simek jako císka nadletemého Em-
stachega i Zofii Butlerová

vykř. střední

na pracovním zavazání, muž Sylvan Stankiewicz byl technikem
budováním

ve kterém 1939 v S. z synem Klemem vyjezdila do terciás do
Bresláve n. B., vyjezdila stam tam pod Bírinsk pracovala jako
robotníce potom korovce

Wronia do Tronnia v červnu 1944 v do muž, který tu přebyval
od 1937, který jako vojny pov. rez. učil v Póhry a Póhry,
driatel v O. D. R. jako vojny pracovat v Rockowické a od
1942 v. byl v Póhry majkem jako Kuntt obchodny, potom od
XI 1944 v. jako Kuntt Garm zom

S. zůstala zaprvy zomá přes Holm Krommly Póhry
přechodny v lipnu 1944 v. od 15. 1944 přešla funkoy
Kuntt Garm v poz. Torm. Z vnu má P. Z. přešla
Zapo má potrubny

Wronia má ul. Polovna, golu minit by přet kontakty
muž z Kuntt obchodny Kóhry Kóhry, oberev
magaryn samitny i přebyvala vram.

Wronia 25. 8. 1945, uveřejněna 30. 8. 45, přebyvala v Wronie
nám v Fordmú do 7. VI 1947 (muž i syn v Dvornick
do 8. 45 i do 8. 50)

Stenografka byla obchodny driatelky v Wronie opati spot
O. D. R.

- Zvůdla - - velaja S. podana přes syna Leha 20. IV 79
- Zbrony 22 poz 3832a - " J. Z. Kilmier, přešla Stankiewiczová
- zavedením tassamie vydané Wron 22. 8. 1919
- diplom Wronie Kilmierová přešla z fotografy
- odpis mianovani na Kuntt Garm, z 15. 8. 48
- fotografie z obam stupny

1/2. Dokumenty dotyczące Łofii
Stankiewicz:

1. Zaświadczenie Urzędu Policji Głównymu-
nej w Warszawie nr 1128, oryg. + k. 1 s. 1-2
22. 10. 1933(?)
2. Dyplom nadania Łofii Stankiewicz
Krajem Niepodległości - zw. Prezydenta
R P 2 9. 10. 1933 r. oryg. + 2 kserokop. k. 3 s. 2-4

Urząd Policji w Warszawie

Komisarz VIII
Policji Państwa

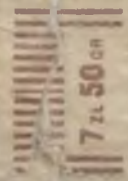
23 Jan 1949, Komitetowa w Warszawie
pocz. 1000, ul. Sienkiewicza 100
Dr. inż. Józef Poleski

Przebieg choroby
przebieg choroby
początek choroby
Warszawa d. 27.1.1949
Przebieg choroby
Przebieg choroby w Warszawie od dnia
23.1.1949

URZĄD POLICJI KOMUNALNEJ
w WARSZAWIE.

24/IX 80 No 1188
J. Poleski

Zaświadczenie.

~1~

Rysopis: wysokość *średnia*
 oczy *ciemne*
 włosy *ciemne*
 znaki szczególne

P. *S. S. Kowalski*
 obywatel *politycy*
 zawód *inżynier*
 data urodzenia *1895 r.*
 zamieszkały w Warszawie

ul. *Składowa*
 Warszawa, dn. *22. I* 1919 r.
 № *55*

W. Kowalski
 Urzędnik Policji M. S. Gł.
 Komisarz VIII Komendy
 Policji Państwowej

**PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
 KRZYŻA I MEDALU
 NIEPODLEGŁOŚCI
 CZYNI WIADOMEM, ŻE ZARZĄDZENIEM
 PAŃA PREZYDENTA
 RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
 Z DNIA 9. X. 1933 ROKU**

**ZOFJA STANKIEWICZOWA
 ZOSTAŁA ODZNACZONA
 KRZYŻEM NIEPODLEGŁOŚCI
 ZA PRACĘ W DZIELE ODZYSKANIA
 NIEPODLEGŁOŚCI**

**PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
 KRZYŻA I MEDALU NIEPODLEGŁOŚCI**

[Handwritten signature]

SEKRETARZ GENERALNY KOMITETU

[Handwritten signature]

**PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
KRZYŻA I MEDALU
NIEPODLEGŁOŚCI
CZYNI WIADOMEM, ŻE ZARZĄDZENIEM
PANA PREZYDENTA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
Z DNIA 9. X. 1933 ROKU**

**ZOFJA STANKIEWICZOWA
ZOSTAŁA ODZNACZONA
KRZYŻEM NIEPODLEGŁOŚCI
ZA PRACĘ W DZIELE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI**

**PRZEWODNICZĄCY KOMITETU
KRZYŻA I MEDALU NIEPODLEGŁOŚCI**

[Signature]
SEKRETARZ GENERALNY KOMITETU

[Signature]

II. Materiały uzupełniające relacje: Stankiewicz
Zofia

1. Biogram Zofii Stankiewicz z d. Butler
- brak autora - mps, kop. k. 1 s. 1
2. Biogram, jak wyżej, autorstwa
E. Adamczyk, mps oryg. k. 2 s. 2-3
3. jak wyżej, autorstwa Lecha Stankie-
wicz, mps k. 3 s. 4-6
4. J. Stankiewicz, biogram Stankiewicz
Zofii, [w:] SB & P 1939-1945, pod red.
J. Kwiecieńskiej-Marcinkowskiej i
E. Zawackiej, Toruń 1994, z. 1, s. 195,
ksero kop. k. 1 s. 7

Stankiewicz Zofia z d. Butler ps. "Stanisława" (1892-1969) / 1

Ur. 7 lipca 1892 r. w Derewcach k. Słucka jako córka nadleśniczego Eustachego i Zofii. Wykształcenie średnie, nie pracowała zawodowo, mąż Sylwan Stankiewicz był technikiem budowlanym. We wrześniu 1939 Zofia wyjechała z Torunia do Brześcia n. Bugiem, tam pracowała jako robotnica, potem krawcowa. Wróciła do Torunia w czerwcu 1944 do męża wraz z synem Lechem i zamieszkała przy ul. Wiazowej 22 u Anny Rajpold. Mąż Sylwan, powróciwszy jako ranny w 1939 r. z bitwy nad Bzurą, działał w Okręgowej Delegaturze Rządu z Franciszkiem Bochowiakiem, a od 1942 r. był w AK najpierw komendantem dzielnicy, potem od listopada 1944 komendantem Garnizonu Toruń. Zofia została zaprzysiężona przez "Ładmiłę" w lipcu 1944 r., a od 15 X 44 pełniła funkcję referentki WSK Komendy Garnizonu Toruń. Z ramienia Administracji Zastępczej przydzielała potrzebującym zapomogi. Po wojnie, ujawniona 25 X 1945 r., aresztowana 30 X 45 r. przebywała w więzieniu w Fordonie do 7 VI 47 r. Zmarła 15 IV 1969 r.

Stankiewicz Zofia z domu Butler /1892 vel 1895- 1969/
ps. Stanisława

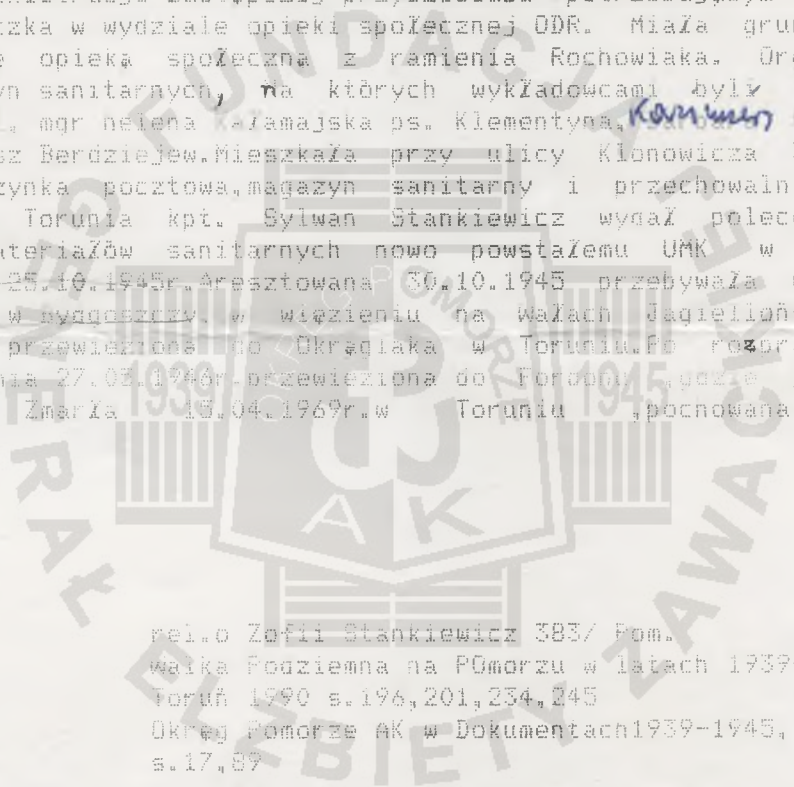
2

Urodz. 7. 07. 1892 vel 1895 w Derewcach k. Szucka, córka nadleśniczego Eustachego i Zofii. Wykształcenie średnie, nie pracowała zawodowo. W 1919 mieszkała w W-wie przy ul. Słiskiej 35. W 1939r. wyjechała z synem z Torunia. W latach 1939- 40 przebywała w Brześciu nad Bugiem u rodziców męża, który w tym czasie przebywał w Toruniu /współpracownik Rochowiaka, działał w ODR, od 1942 Komdt. dzielnicy Mokre, od września 1944 Komdt. Garnizonu Toruń /

1. Wyszędzona pod Pińsk pracowała jako robotnica, następnie krawcowa. Do Torunia wróciła w czerwcu 1944r. Zamieszkała przy ul. Wiązowej 22 u Anny Rajpord. Zaprzysiężona przez Halinę Krzeszowską- Pietkiewicz w lipcu 1944r. Rozkazem Komendy Okręgu z dn. 15.10.1944r. przyjęła obowiązki Komdt. Garnizonu Obejście i dzielnicy " S" na terenie inspektoratu Gospodarstwo. Referentka inspektoratu toruńskiego została po usunięciu Kalińskiej. Z ramienia Administracji Zastępczej przydzielała potrzebującym zapomogi. Aktywna działaczka w wydziale opieki społecznej ODR. Miała grupę kobiet zajmujących się opieką społeczną z ramienia Rochowiaka. Organizowała szkolenia drużyn sanitarnych, na których wykładowcami byli lek. med. Marian Zurawski, mgr Helena Jamajska ps. Klementyna, ~~Kamień~~ Skrobicka, lek. med. Tomasz Berdziejew. Mieszkała przy ulicy Klonowicza 38 /punkt kontaktowy, skrzynka pocztowa, magazyn sanitarny i przechowalnia broni. Po wyzwoleniu Torunia kpt. Sylwan Stankiewicz wydał polecenie WSK przekazania materiałów sanitarnych nowo powstałemu UMK w Toruniu.
3. Ujawniła się 25.10.1945r. Aresztowana 30.10.1945 przebywała w łobacz byłego gestapo w bydgoszczy, w więzieniu na Watach Jagiellońskich, koniec 1945r. przewieziona do Okrągłaka w Toruniu. Po rozprawie sądu Wojskowego z dnia 27.03.1946r. przewieziona do Torunia, gdzie przebywała do 7.06.1947r. Zmarła 15.04.1969r. w Toruniu, pochowana tamże.

do Honorowej Klonowice 38

pożytkowo w Bydgoszczy u pomiarze UB na 40% Sikorskiego

rel. o Zofii Stankiewicz 383/ Pom.
walka Podziemna na Pomorzu w latach 1939-1945,
Toruń 1990 s.196,201,234,245
Okręg Pomorze AK w Dokumentach 1939-1945, Toruń 1991,
s.17,89

dokumentalistka Inspektoratu
Toruń
E Adamczyk

Uwagi Pana Lecha Stankiewicza

1. Wyszędzona pod Pińsk do miejscowości Honorówka
2. Zamieszkała przy ul. Klonowicza 38
3. Aresztowana przebywała początkowo w pomieszczeniach UB na Watach Sikorskiego następnie w więzieniu na Watach Jagiellońskich w Bydgoszczy

po przyjęciu przez panie L. Stankiewicz

Stankiewicz Zofia z domu Butler /1892 vel 1895- 1969/
ps. Stanisława

3

Ur. 7. 07. 1892 vel 1895 w Derewcach k. Słucka , córka nadleśniczego Eustachego i Zofii. Wykształcenie średnie, nie pracowała zawodowo. W 1929 vel 1919 mieszkała w W-wie przy ul. Słiskiej 35. W 1939r. wyjechała z synem z Torunia. W latach 1939- 44 przebywała w Brześciu nad Bugiem u rodziców męża, który w tym czasie przebywał w Toruniu /współpracownik Rochowiaka, działał w ODR, od 1942 Komdt. dzielnicy Mokre, od września 1944 Komdt. Garnizonu Toruń /
Wysiedlona pod Pińsk pracowała jako robotnica, następnie krawcowa. Do Torunia wróciła w czerwcu 1944r. Zamieszkała przy ul. Wiązowej 22 u Anny Rajpord. Zaprzysiężona przez Halinę Krzeszowską- Pietkiewicz w lipcu 1944r. Rozkazem Komendy Okręgu z dn.15.10.1944r. przyjęła obowiązki Komdt. Garnizonu Obejście i dzielnicy " 5" na terenie inspektoratu Gospodarstwo. Referentką inspektoratu toruńskiego została po usunięciu Kalińskiej. Z ramienia Administracji Zastępczej przydzielała potrzebującym zapomogi. Aktywna działaczka w wydziale opieki społecznej ODR. Miała grupę kobiet zajmujących się opieką społeczną z ramienia Rochowiaka. Organizowała szkolenia drużyn sanitarnych, na których wykładowcami byli lek. med. Marian Zurawski, mgr Helena Kałamajska ps. Klementyna, *K. Adamczyk* Krobicka, lek. med. Tomasz Berdziejew. Mieszkała przy ulicy Klonowicza 38 /punkt kontaktowy, skrzynka pocztowa, magazyn sanitarny i przechowalnia broni. Po wyzwoleniu Torunia kpt. Sylwan Stankiewicz wydał polecenie WSK przekazania materiałów sanitarnych nowo powstałemu UMK w Toruniu. Ujawniła się 25.10.1945r. Aresztowana 30.10.1945 przebywała w lochach byłego gestapo w Bydgoszczy, w więzieniu na Wałach Jagiellońskich pod koniec 1945r. przewieziona do Okrągłaka w Toruniu. Po rozprawie Sądu Wojskowego z dnia 27.05.1946r. przewieziona do Fordonu, gdzie przebywała do 7.06.1947r. Zmarła 15.04.1969r. w Toruniu, pochowana tamże.

rel.o Zofii Stankiewicz 383/ Pom.
Walka Podziemna na Pomorzu w latach 1939-1945,
Toruń 1990 s.196,201,234,245
Okręg Pomorze AK w Dokumentach 1939-1945, Toruń 1991,
s.17,89

1869
1892
72

Stankiewicz Zofia z d. Butler ps. "Stanisława"/1892-1969/ref. WSK Terentko
insp. AK Toruń.

Ur. 7.VII.1892 r..w Derewcach k.Słucka, c. Eustachego, nadsieńskiego i Zofii z d.Pawłowicz. Wykształcenie średnie, z przyuczeniem do krawiectwa. Do 1919 r. przebywała na terenach Mińszczyzny. W okresie 1918-1919 należała tam do POW. W 1919 r. przedostała się wraz z mężem Sylwanem na teren Państwa Polskiego. Do 1923 r. mieszkała pod Warszawą i w Warszawie, a od 1923 r. w Toruniu.

We wrześniu 1939 r., w czasie ucieczki przed Niemcami, dotarła wraz z synem -> Lechem, do Brześcia n.Bugiem, gdzie mieszkali rodzice męża. Wiosną 1940 r. wysiedlona stamtąd przez władze radzieckie, przeniosła się do wsi Horodyszcz pow. Pińsk. Pracowała tam w fabryce dykty. Do Torunia wróciła wraz z synem w czerwcu 1944 r.

i zamieszkała z mężem w lokalu przy ul. Klonowicza. Do służby w AK została zaprzysiężona w lipcu 1944 r. przez Halinę Krzeszowską ps. "Ludmiła", szefa WSK KO Pom. Od października 1944 r. pełniła funkcję ref. WSK garn. AK Toruń, a później, w miejsce usuniętej Bolesławy Kalińskiej ps."Lula", ref. WSK insp. AK Toruń. Organizowała siatkę WSK.

Aresztowana 30.X.1945 r., (27.V.1946 r.) skazana przez WSR w Bydgoszczy na rozprawie w Toruniu, na 3 lata więzienia. Karę odbywała w Fordonie, skąd na mocy amnestii została zwolniona w czerwcu 1947 r. Pracowała chałupniczo w spółdz. "Rzut" w Toruniu. Zmarła 15.IV.1969 r. AP AK T. Z.Stankiewicz;

Walka podziemna...

L.Stankiewicz

Sylwanem, pełniącym wówczas funkcję kmdta dywizyjnego HOKRE garn. AK Toruń.

5

STANKIEWICZ ZOFIA, ps. "Stanisława", z domu Butler, WSK, Inspektorat Toruń.

Urodzona 7. lipca 1892. w Derewcach koło Słucka. Rodzice: Eustachy i Zofia z Pawłowiczów Butlerowie. Ojciec - nadleśniczy; matka - bez zawodu. Wykształcenie średnie ogólne, a przyswajania krawcowa. Do 1918 przebywała na terenach niemieckich; w okresie 1918.-1919. należała tam do Polskiej Organizacji Wojskowej /POW/. W 1919. przedostała się wraz z mężem Sylwanem na tereny nowo-powstałego Państwa Polskiego; do 1923. zamieszkiwała pod Warszawą i w samej Warszawie. Od 1923. do wojny przebywała w Toruniu. We wrześniu 1939., w czasie ogólnej ucieczki z Pomorza dotarła, już po oblężeniu Warszawy, do Brześcia nad Bugiem, gdzie mieszkali rodzice męża. Wiosną 1940. wysiedlona stamtąd przez władze Radzieckie, przeniosła się do wsi Horodyszczne na terenie pow. Pińskiego. Tam pracuje w fabryce dykty, a po poważnym wypadku w czasie pracy nocnej, pracować w fabryce przestaje, zarabiając po trochu jako krawcowa. Do Torunia wraca wraz z synem w czerwcu 1944., w okresie ewakuowania się Niemców z terenów wschodnich. Spotyka się tu z mężem, który powołany do wojska w 1939. i ranny w czasie kampanii wrześniowej, pozostał cały czas okupacji w Toruniu. Po powrocie zamieszkuje wraz z mężem i synem w lokalu przy ul. Kłowniewska 38, należącem do Antoniego Wierzbickiego przebywającego w obozie w Stutthofie, udostępnionym przez jego żonę. W lipcu 1944. wstępuje do AK, gdzie był czynnie zaangażowany jej mąż. Zprzysiężona przez Halinę Krzeszowską /"Ludmiłę"/ pełni od października 1944. funkcje referentki WSK Garnizonu Toruń, a później, w miejsce usuniętej Bolesławy Kalińskiej /"Lula"/, referentki WSK Inspektoratu Toruń. Bierze czynny udział w organizowaniu siatki WSK, w kursach szkolenia sanitarnego oraz w gromadzeniu leków. Z ramienia Administracji Zastępczej uczestniczy w rozdzielaniu zapasów potrzebującym. W skład referatu WSK wchodził szereg sekcyjnych: służby sanitarnej, kwaterunkowej, łączności i in. oraz referentki dla poszczególnych dzielnic.

6

-2-

Spółród zapamiętanych: referentką dzielnicy Przedmieście Chełmińskie /"Chabry"/ była Helena Kałenajaka, ps."Klementyna", dzielnicy "Śród-
mieście /"Szarotki"/ Anna Rajpold, ps."Janina", dzielnicy Mokre /"Waki"/ Kazimiera
Skrobacka, ps."Halzka". Zofia Stankiewicz aresztowana została 30.10.
1945., po parodniowym trwaniu "kotła" w mieszkaniu Stankiewiczów przy
ul. Mickiewicza 36. Rozprawa sądowa odbyła się 27.05.1946. przed Woj.
Sądem Rejonowym w Bydgoszczy; wyrok 3 lata. Przebywała w areszcie śle-
dczym na Wałach Gen Sikorskiego, po wyroku, w Fordonie. Zwolniona na
mocy amnestii w czerwcu 1947. Po wyjściu z więzienia chorowała. Na
utrzymanie swoje oraz pomoc dla męża i syna starała się zarobić do-
datnymi pracami chałupniczymi dla Sp-ni "Rzut" w Toruniu. Zmarła
15.04.1969.

Elżbieta Zawacka "Kobiety w Armii Krajowej na Pomorzu" praca zbior.
"Walka Podziemna na Pomorzu w latach 1939-1945"; Tow.Naukowe w To-
runiu, ^{1940,} str. 234, 245.

Arch.Pom. AK- Toruń,teczka K-383; Okr.Pom.AK, sygn. 13.

Fot. u zbiorach Fundacji - dobre

Sporządził:

6.12.1992.

α. Stauchman

7

Stankiewicz Zofia z d. Butler ps. "Stanisława"
(1892-1969), referentka WSK Insp. AK Toruń.

Ur. 7 VII 1892r. w Derewcach k. Słucka; córka Eustachego - nadleśniczego, i Zofii z d. Pawłowicz. Wykształcenie średnie, z przyuczeniem do krawiectwa. Do 1919 r. przebywała na terenach Mińszczyzny. W latach 1918-1919 r. należała tam do POW. W 1919 r. przedostała się wraz z mężem Sylwanem na teren państwa polskiego. Do 1923 r. mieszkała pod Warszawą i w Warszawie, a od 1923 r. w Toruniu.

We wrześniu 1939 r., w czasie ucieczki przed Niemcami, dotarła wraz z synem → Lechem, do Brześcia n/Bugiem, gdzie mieszkali rodzice męża. Wiosną 1940 r. wysiedlona stamtąd przez władze radzieckie, przeniosła się do wsi Horodyszczce, pow. Mińsk. Pracowała tam w fabryce dykty. Do Torunia wróciła wraz z synem w

czerwcu 1944 r. i zamieszkała przy ul. Klonowicza 38 z mężem Sylwanem, pełniącym wówczas funkcję kmdta Dzielnicy Mokre Garn. AK Toruń. Do służby w AK została zaprzysiężona w lipcu 1944 r. przez Halinę Krzeszowską ps. "Ludmiła", szefa WSK KO Pom. Od października pełniła funkcję referentki WSK Garn. AK Toruń, a nieco później, w miejsce usuniętej Bolesławy Kalińskiej ps. "Lula", referentki WSK Insp. AK Toruń. [uw. Red.: zachował się dokument o mianowaniu "Stanisławy" referentką WSK L. dz. 166/44 z dn. 15 X 1944.]

Aresztowana 30 X 1945 r., skazana 27 V 1946 r. przez WSR w Bydgoszczy na rozprawie w Toruniu na 3 lata więzienia. Karę odbywała w Fordonie, skąd na mocy amnestii została zwolniona w czerwcu 1947 r. Pracowała chałupniczo w spółdzielni "Rzut" w Toruniu. Zmarła 15 IV 1969 r.

APAK, T.: Bagińska Cz., Stankiewicz Z.; AOPAK z 13, s. 21.
Walka podziemna...; Zawacka, Szkice...

Lech Stankiewicz

*SB 2 9 1939-1945, pod red. J. Mariejew-
skiej - Marcinkowskiej i E. Zawackiej,
Tom III 1984, s. 1*

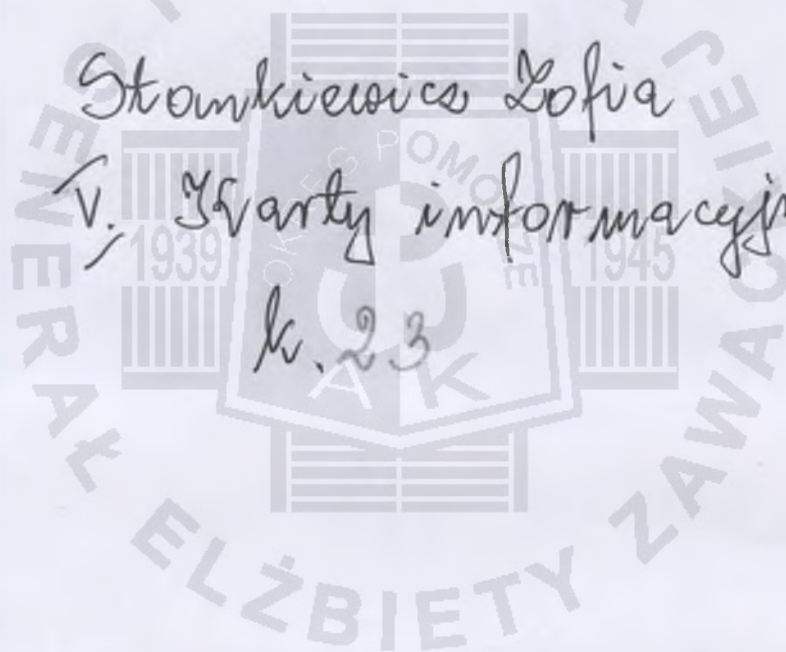
T-U-383/383 Pom.

Toruni

Stankiewicz Lofia

v. Party informacyjne

k. 23

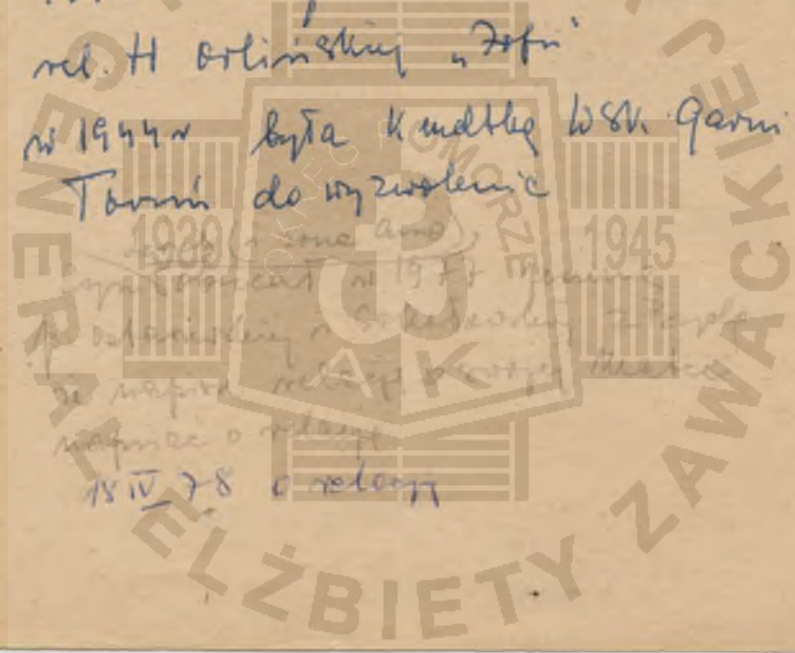
++
1969
Tornin

383 Pami. kolegom Tornin
Stankiewicz Zofia z d. Butler
Tornin ul. Jelenia 35
ul. H. Orlińskiego "Zofia"

ZWZ PAK
Tornin
1892 2

W 1944 w była kandydatką WSK. Garni 2000
Tornin do wyznaczenia
1939 (sma am) 1945
w sprawie relacji K...
18 IV 78 o relacji

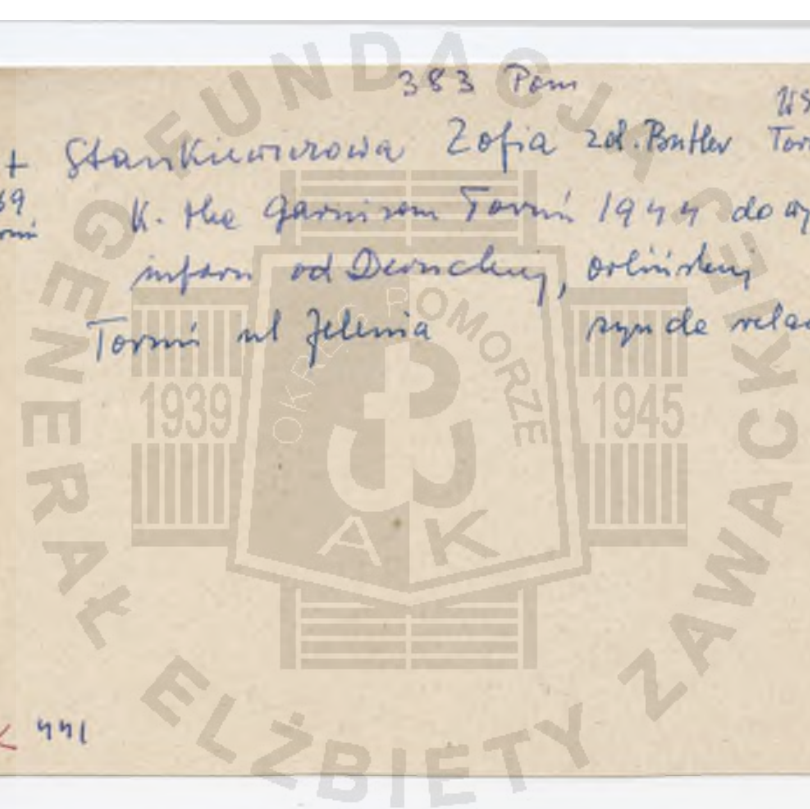
K

383 Pam 25K 3
++ Stankiewiczowa Zofia zol. Portler Toruń
1969 Toruń
K. the Garrison Toruń 1944 do aże
inform od Derschley, orliński
Toruń ul. Jellinia syn de relacje

K 441

11

1.

2. 383/P

242WSK
AK Toruń
3.
4

H. Stankiewicz Zofia 5. zd. Butler

6. Stawiszcza

7. Stankiewicz

8.

9. w. 1892 r.

10. Toruń, ul. Jelenia

11.

12. Rel. s

weste

K 441/18913; m.w 23 272

K 441

rysunek. Lipiec 1944. Kom. garnizonu „Obeliscy”

1 2 3 AK
 Torun 5
 4 Stankiewicz Zofia 5
 6 ps. „Stanisława” 7
 8 9
 10 11
 11a
 12 Klasekiewicz Zofia: 2 decyzje o celu oporu
w Toruniu i pow. tor. w procesie dyp. hist.
 Roczn. Tor 1980 nr 15 s 51-70
 S.2 była ostatnią Komendantką WJK Garnizonu
 Toruńskiego

Stankiewicz
Zofia

cełownik 116,
ps. Stanisława

Tamir

6

Zamek na Białym Grocie
Ostet na komendancie ust. Gromadom
Toruńskiego. Przew. Tor. 15, str. 68/

383 / Tam

Tarni

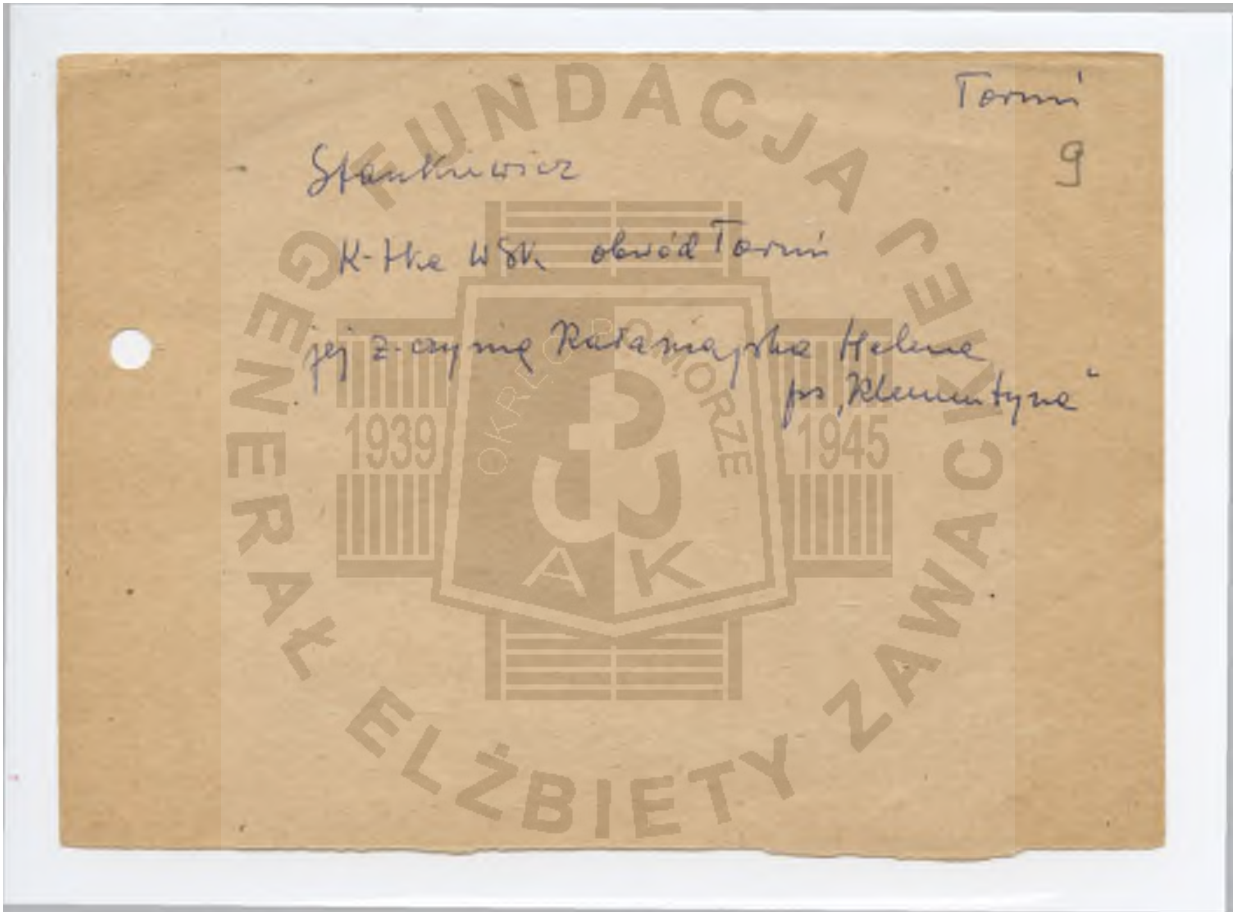
++ Stankiewiczowa

K - the WSK Garrison ^{3 pm} Tarni
 poza nicie WSK miała grupy kobiet zajmu-
 jących się opieką społeczną z ramienia Racho-
 niacka O D R - one wprowadziły kilka-
 nasie warów z mąką, cukrem, zębami, żyłki
 w Niemki z ul. Praskiej, przyjaciółki Bawe-
 narskiego

Wzrost 160 cm, cięciwa 38

ELŻBIETY ZAWIA

1 2 3 Polska Armia
 Powstania
 P.A.P.
 Toruń 8
 4 Stankiewicz Zofia 5
 6 7
 8 9
 10 11
 12 Waszkiewicz Zofia: „Zobaczysz mełku oporu
w Toruniu i pow. tor. podczas okup. hitl.”
 Rozm. Tot. 9.80 nr 15 s. 57-70
 S.I. była czł. P.A.P. i w grupie przygotowującej
 zamach na Stawickiego i Ciemińskiego, konfiden-
 tka gestapo, kt. zginęła 11.7.1945r.

Stankiewicz

Termin
9

K-He WSK obwód Termin

rej 2-cyjny Rezerwa p/ko Helena
ps. "Klementyna"

FUNDACJA
GENERALNA
ELŻBIETY ZAWACZYŃSKIEJ
OKRĘG MORZE
AK
1939 1945

prof. T. Żelazkiego

20 II 1980r

6.

2ofia Stankiewiczowa p. „Stawistawa” w konspiracji od lipca 1944r. a od 15.10.44 - lipca 1945r. była k-tką w SK Gwardzowa i pow. tomistkiego, 2. Stankiewiczowa zorganizowała drużynę sanitarną, zapasy leków, opatrunki, z funkcjami podziemia przedzielną za pomocą „spalonych” konspiratorów, rodzinom aresztowanych i po zamordowanych, w związku z ujawnieniem 25.10.1945r. „Stawistawa” ujawniła kilka koleżanek w SK.

5.22.5.22,

Torun

"KSK" JK "M"

+ Pomore

+ Stankiewiczowa Zofia

Butler

Nazwisko i imię

Nazwisko pańskie

Pseudonim

Nazwisko okupacyjne

Imiona rodz. nazwisko matki

Data i miejsce urodz.

10w ul. Selenia 35

13.06.1910 Torun

Adres obecny

Data i miejsce śmierci

Zródło i zapisy biograficzne: inf. ustna H. Orlińskiej

"Zofia" b. Kom - ka Okr. "Reich" Pomore

i pismo w ul. Selenia nr. 32/2 Torun z 1977r. 13 lipca.

1944r. - była komendantką garnizonu Torun

Torun

MB

2. inform. ustna. Sobieskiy illari, "Tryska" 26/II Lipno

P. Stankiewicz Łopca była komendantką garnizonu
Toruń.

3. z rel. Dobanowskiy komandy Łucy nr. 36/II Toruń

Sobieski i Stankiewicz Łopca z Torunia była wde-

4) kinnig 202-AK. i pismie funkcij K-HK garnizonu.

Łopca jej sypki.

4) rel. Lipska Helena nr. 168/I Sydyonia 1948

na, że ustrzeża do organ. podziemny ak

ELŻBIETY ZAWI

Topul
Ak 12

Staniewicz Zofia

bezpośredni dowódca Ceczawy Bogomilskiej;
zapropaguje je, ustaliła z nią zakres
pracy C. Bogomilskiej (drugim sanitarkom
i drugim bojów) oraz przekazała polecenie,
że została komendantką drużyny sanitarniej

rel. Ceczawy Bogomilskiej
zob. T.: Bogomilskie Ceczawy - K. 520

KP/a.93

Towin
losk - AK 10

Stankiewicz Zofia
pó. "Stankiewicz" komendantka Garmi-
rowie Tomińskiego, współpracowała
z Haliną Kreszowskią - Pietkiewiczową
/ "Sudkiewicz - Zofia" /

Łasiewicz Pomocnik s. 133

f. k - 1994

12

Stanisławowa Zofia

Tomii
AK 14

brata Adama i grupie przyglądającej zamach
na Stankowicza

namalowała z. z dziejów ruchu oporu... Rocznik 15
s. 64

KP-94

10

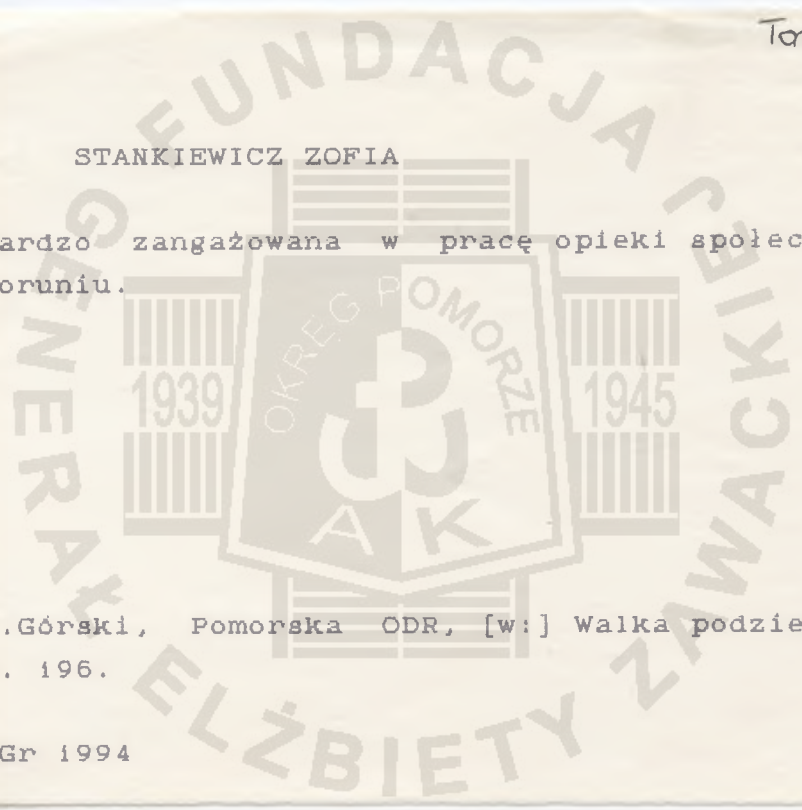
Toruń 15
>
ODR?

STANKIEWICZ ZOFIA

Bardzo zaangażowana w pracę opieki społecznej w Toruniu.

G.Górski, Pomorska ODR, [w:] Walka podziemna..., s. 196.

MGr 1994

a/

Just. Tomasi
H. R.

17

Stankiewicz Zofia ps. "Stankiewicz".

Przeł. t. XVII, str. 152, rel. Stankiewicz L

W. S. 95

7

Toreni 18
17 K - 115 K

Stankienice [Lupia]

Kmalka 115 K, garmian Toreni

[malka dcha Stankienice]
zama Sylona Stan kymia

Lob. T. Stankienice L. insp. Toreni

011-97

I 1 / 1 15

Toruń
FK

19

STANKIEWICZOWA Zofia
wpiad FK obserwatorka
Storikowskiej

zob. Zalewski T. „Sprawa Białego
Grota” s. 5. Bibl. AP FK

bK.99

24

STAN KIEWICZ Łódź,
ps "Stalinowa"

FK
Tonin
30

urodz. 7.VII.1892 r. w Derewcach k. Sulek.
Do służby FK został reprzytykowany w lipcu
1944 r. przez Halinę Insewską ps "Ludmiła".
Później funkcje w WSK Gomu. FK Tonin. Areszt
w dniu 30.7.1945 r., skazania 27.V.1946 r. przez WSR
w Bydgoszczy na 3 lata więzienia. Fordon. Na mocy
amnestii zwolniona w sierpniu 1947 r.

Łódź. Stawnik Biogr. Łódź. Pomorskiej
Fundacji "Archivum Pomorskie FK
Tonin, 1994 r. T.1, s.195.

Wdew/2001 r.

22

a

FK 21
Jonin

STANKIEWICZ Zofia
ps. „Stareśtula”

Zaprzysiężona do FK w lipcu 1944r. pełniąca
funkcję referentki WSK Górze. FK w Joniniu
i referentki WSK Jusze FK Jonin.

Zb. Stowarz. Biogr. Józef Solec. cz. 2, s. 154
Fundacja Archiwum Błękitne, FK
Jonin, 1996r.

Wdow/2002r

25

Stankiewicz Zofia

Toruń 22
AK

Informacja o zachowawczej maminacji z Stankiewicz
na stanowisko komendantki WSK w Toruniu.

Zob. Muszkiewicz "Wdziat kobiec..." str 49

praca magisterska, Biblioteka FAPAK 29.VIII.2005 r.

27

Toruń

Z.W.Z.-AK
Okr. 23
Pomorze

Stankiewicz Zofia
ps. „Stanisława”

Była referentka wojskowej służby kobiet
w Inspektoracie Toruń

Żob. Bogdan Chracimowski } Poloka Podziemna
Andrzej Gąbiorowski } na Pomorsku w 1939-45
Krzysztof Steyer } str. 158

MM 2006

Wyd. „Oskar” Polnord. Gd. 2005r.

20

STANKIEWICZ Zofia

